

Mödet den 28de April.

Hr. Professor *Liebmann* gav en Oversigt over Egeslægtnens Forhold i Amerika. Formedelst Forfatterens Sygdom maa Bekjendtgjørelsen udsættes til et senere Nummer af Oversigterne.

Hr. Professor *Steenstrup* meddelte derpaa følgende Bemærkninger om Slægterne *Pachybdella Dies.* og *Peltogaster Rathke.*, tvende paa Baglivet af Krabber og Krebs snyltende Dyrformer.

I det nyeste System over Ormene, Indvoldsormene og i det Hele over den lavere Afdeling af den store Leddyrrække, nemlig *Diesings* i 1850 udkomne Systema helminthum (I. p. 434-5:) finder man blandt de igleagtige Dyr og navnlig under disses Subordo: *Monocotyleæ*, subtribus: *Cephalobdellidæ* opført en ny Slægt: *Pachybdella*, der er grundet paa det af Rathke under Baglivet af den almindelige Krabbe, *Carcinus mænas*, nogle Aar forud fundne og beskrevne Snyltedyr *Peltogaster Carcini Rathke**). *Diesing* synes ikke selv at have havt Exemplarer for sig, men at stötte sin Slægtskarakter og Artsmærke allene paa *Rathkes* Beskrivelse og Figurer, der igjen grunde sig paa tvende Exemplarer af dette mærkelige Snyltedyr, hvoraf det ene var fundet under Halen af et Exemplar af den ovennævnte Krabbeart ved den norske Kyst, det andet under et Individ af den samme Krabbeart fra det sorte Hav. Hverken Beskrivelsen eller Figuren hos *Rathke* giver imidlertid et saa tilstrækkeligt Begreb om dette Dyrs Bygning, at man deraf tör drage en bestemt Slutning om den Plads i Systemet, der nærmest maatte tilkomme det, eller om den Gruppe i Dyreriget, hvis karakteristiske Præg det ved Snyltelivet maatte have tabt. Det

*) Nova Acta Academ. Cæsar. Leop.-Carol. Natur. Curios. 1843. Vol. XX. Heinrich Rathke: Beiträge zur Fauna Norwegens; (S. 1—264 m. 12 Tafeln.). S. 247—248 Tab. XII fig. 18-19.

er kun af den Omstændighed, at *Rathke* henfører Dyret til sin kort forud opstillede Slægt *Peltogaster*, af hvilken han dels i samme Skrift*) dels i Danziger Naturforsker-Selskabets Skrifter**) havde udførligere beskrevet en anden Art, som han havde fundet under Bagkroppen af Bernhardskrebsen, *P. paguri* R., og hvoraf et større Antal Exemplarer havde staaet til hans Raadighed, at man seer, at denne Forfatter har villet henregne *Pachybdella* til „Würmer“ eller til Ormenes Klasse i videre Forstand. Iden for denne Klasse har *Rathke* imidlertid ikke anvist sin *Peltogasterslægt* en nærmere Plads; kun mente han, at disse Dyr paa ingen Maade kunde være at henføre til de ikteagtige eller trematodlignende Orme, om hvilke Kroppens Omrids, Gruben, hvormed de ere fasthæftede og hele Snyltilivet ligesom maatte minde; snarere vilde han betragte dem som Overgangsformer fra Ormene til Actinierne og de nærmest ved disse staaende Straaldyr. Han opfattede nemlig hine sækformede og med Æg i saa høi Grad fyldte Snyltdyr saaledes, at Gruben hvormed de vare fasthæftede til Krabbens Bagkrop blot var en Sugekop, hvorfra intet Rør førte videre ind i Dyrets Krop, og at den anden Aabning, som fandtes paa den frie Ende af Dyret, var en Mundaabning, der førte ind i en større Hulhed, som paa eengang skulde være en Fordöielseshulhed og tillige tjene til Æggenes Udrugning, et Forhold som han troede godtgjort ved de noget udførligere Undersøgelser, han havde kunnet anstille over *P. paguri*, men tillige et Forhold, som man uægteligen maatte indrømme Forfatteren at være „etwas ganz Eigenthümliches und bis dahin Unerhörtes für einen Wurm“ (S. 108).

Vore Kundskaber til den af Diesing benævnte *Pachybdella*-Slægt indskrænker sig imidlertid heldigvis ikke alene til disse

*) S. 245-247. Tab. XII. fig. 17.

**) Neueste Schriften der naturforschenden Gesellschaft in Danzig. 1842. Bd. 2. S. 105 — 111, Tab. 6 fig. 12-15.

sparsomme, skjönt altid kjærkomne Meddelelser, som Rathke har givet os om de tvende af ham fundne og undersøgte Individider; der foreligger tillige andre, som rigtignok hidtil ere blevne oversete eller upaaagtede, men fortjene al Opmærksomhed, da de kaste Lys paa dette Snyltedyrs Udbredning og dets systematiske Stilling.

Med Hensyn til *Pachybdellaens* Forekomst og Udbredning vil jeg saaledes erindre om de sækformede snyltende Dyr, som *Bell* har fundet under Bagkroppen af *Carcinus mænas* og *Portunus marmoreus* fra Kanalen, og som han beskriver paa en saadan Maade, at man aldeles ikke kan tvivle om, at han har havt en *Pachybdella* for sig. Under den førstnævnte Krabbe har han, som det synes, kun fundet Snyltedyret nu og da, „occasionally“, men under den anden i et stort Antal. Denne Forfatter, der kun leilighedsvis *) berører dette Snyltedyr, opfatter det saaledes, at han antager den Grube, hvormed det er fastsuget, for at være Mundaabningen, medens han omvendt som Gadbor betragter den Aabning, som *Rathke* havde antaget for Mundaabningen; *Bell* tillægger fölgelig Dyret en gjennemgaaende Færdiølseshulhed. De paa *Carcinus mænas* forekommende Parasiter havde iøvrigt lignet saameget de Individider, *Bell* hyppigere havde iagttaget paa *Portunus marmoreus*, at han ikke synes at have tvivlet om, at de jo vare af selvsamme Art.

*Pachybdella*formers Forekomst ikke blot i Kanalen men ogsaa i Middelhavet kan jeg dernæst bevidne efter flere i Universitetets zoologiske Museum opbevarede Individider, idet jeg i 1848 fra førstnævnte Sted ved daværende Skibslæge Hr. *V. Prosch* erholdt nogle faa Krebsdyr og iblandt disse en *Portunus hirtellus*, under hvis Bagliv en meget stor Sæk fandtes, i hvilken jeg troede at erkjende et lernæagtigt snyltende Dyr, uden at jeg dog i Begyndelsen kunde henføre dette til nogen mig bekjendt Form af Lernæernes Familie, men senere erkjendte jeg lettelig

*) *Thom. Bell: A history of british Crustacea. Part III. S. 108, Mai 1845.*

deri en saa nøie sig til *Pachybdella Carcini* sluttende Form, at den kun ved Ubetydeligheder i Kroppens Omrids og i Rynkningen af den bageste Aabning kunde skilles fra denne. Under et Exemplar af *Carcinus mænas*, fanget af Hr. Capt. *Suenson* over „de sorte Banker“ i Nordsöen, har jeg erholdt et meget stort Individ af en med *P. Carcini R.* aldeles overensstemmende Form. Senere har jeg i et Glas, der indeholdt flere *Portunus hirtellus* fra Middelhavet, fundet tre andre Individer, som lignede den förstnævnte.

Maatte jeg af det Foranföerte allerede formode, at denne snyltende Form ingenlunde kunde höre til de meget store Sjødendheder i disse Have, saa fremgik dette dog endnu tydeligere af de Oplysninger jeg fandt hos *Cavolini*, hvis Afhandling over Krebsdyrenes og Fiskenes Udvikling*) jeg gennemgik forrige Efteraar i et ganske andet Öiemed. Af denne Afhandling saae jeg nu, at *Cavolini* ikke blot har kjendt og afbildet disse Dyr, men endog havt dem i Mængde, og navnlig, som hans Figurer vise, i flere forskjellige Arter og forekommede under Baglivet af to forskjellige Krabber, der i Afhandlingen benævnes eller henföres til *Cancer depressus* Fabr., („platte Krabbe“), og *Cancer verrucosus* Forsch. („Taschenkrebs“). Saavel hos Hannerne som hos Hunnerne findes disse „Punge“; Tab. II. fig. 1 og fig. 14 fremstiller dem under Baglivet af Hanner af de to nævnte Krabbearter; fig. 13 tvende saadanne Sække under Baglivet af en Hun af den förste. De forekomme saa almindelig, at det blandt Fiskerne er en almindelig Anskuelse, at Krabbens Æg i dem indeholdes. Den Form, der fig. 14 er afbildet under „Taskekrabbens“ Hale, ligner virkelig den

*) *Cavolini*: Abhandlung über die Erzeugung der Fische und der Krebse. Aus dem Italiänischen übersetzt. Mit Anmerkungen herausgegeben von *E. A. W. Zimmermann*, Hofrath und Professor in Braunschweig, 1792. S. 161-165. Den mindre let tilgængelige Originals Titel er: *Filippo Cavolini*: Memoria sulla generazione dei pesci e dei granchi. Napoli. 1787. 4to; det paaberaabte Sted: S. 186-190.

af Rathke afbildede *P. Carcini* saameget, at man skulde antage den for at være samme Art; den under *Cancer depressus* fig. 1 og fig. 13 aftegnede Form ligner mere den jeg ovenfor anførte fra *Portunus hirtellus*, men Cavolini anfører, at Aabningen paa den spidsere Ende kun har fire Knuder eller Tænder, medens mine Individuer havde idetmindste det dobbelte Antal (8-10); Sammenligningen af Dyrets Omrids med Frugten af Planten Hyrdetaske (*Thlaspi bursa pastoris*) er ret betegnende, men antyder dog, at hans Individuer have været forholdsvis noget længere end dem, som jeg havde fra *P. Hirtellus*.

Af de Iagttagelser, jeg ovenfor har anført eller bragt i Erin- dring, er det klart nok, at saadanne pachybdellaformede Snyltedy- r baade forekomme hyppigere, end man havde antaget, og sand- synlig endog i flere Arter, efter de forskellige Former af Krabber, hvorunder de leve. Men af de Cavoliniske Undersø- gelser over disse Sække eller Punge gaaer der endnu et vig- tigere Forhold frem.

Cavolini har nemlig forfulgt Udviklingen af de Æg, som i saa uhyre en Mængde ligesom udfylde disse „Punge“, og har overbevist sig om at der af Pungene under begge Krabber udkommer samme Slags Yngel, og at denne Yngel er aldeles tydeligt et *Krebsdyr*. Han finder Lighed mellem denne Yngel og den af *O. F. Müller* i *Zoologia Danica* Tab. XLVIII afbildede *Cancer paludosus*, men har tillige troet at kunne henføre den til Linnés *Monoculus telemus*.*) Paa Tab. II. fig. 15 afbilder han et lille Partie af de ved Slimtraade ligesom til Snore sammenbundne men endnu umodne Æg tagne af „Sæk- ken“, det vil sige: Pachybdellaen, under Baglivet af den Krabbe der i det nævnte Skrift hedder: „Taskekrabben“; fig. 16 a. frem- stiller de fuldmodne Æg med den udviklede Yngel inden i

*) *Monoculus telemus* Lin. System. nat. X, der selv for Linné var et noget tvivlsomt Krebsdyr, er tydelig nok, ifølge Diagnosen og den tilfødte Beskrivelse, den middelhavske Vingesnegl: *Hyalæa tridentata* Forsk. (*Anomia*).

dem; fig. 16 c den lige af Ægget frembrudte Yngel med 3 tydelige Par med Börster forsynede Svømmefødder. Man kan ikke nægte, at denne Yngel overordenlig ligner flere Entomotraccers Yngel, og derefter skulde man nærmest fristes til i Pachybdellaen at see et Slags lernægagtigt Dyr. Idet jeg imidlertid maa overlade senere Undersøgere, der have Leilighed til i Mængde at have disse Dyr for sig, endelig at afgjøre dette Spørgsmaal, og kun forbeholde mig nedenfor at gjøre opmærksom paa nogle mærkelige Forbindelser mellem Pachybdellaerne og andre Krebsdyrformer, skal jeg her kun tilføie, at det ikke lykkedes *Cavolini*, uagtet de Forsøg han dermed anstillede, at forfølge denne Yngels Omdannelse videre, og at han ifølge de Tidens Anskuelse ikke kom paa den Tanke, at Ungen selv omdannede sig til „Sækken“, hvori Æggene fandtes, men antog at den udviklede sig til et Krebsdyr, der senere hængte denne Æggesæk op under Krabbens Bagliv.

Saameget bliver ifølge disse *Cavolinis* Iagttagelser vist, at Pachybdellaen utvivlsomt er et Krebsdyr, og et ved sit Snylteliv efterhaanden sækformig omdannet Krebsdyr.

Vil man endog billige den af *Diesing* foretagne Sondring af det oprindelige Indhold i *Rathkes* Slægt *Peltogaster*, hvorved den bredere og kortere med Fasthæftningsgruben i den ene Ende forsynede Form, som findes under Krabbernes Bagliv, bliver en egen Slægtsform under Benævnelserne Pachybdella, en Sondring, hvortil man vist nu kan være saa meget mere tilbøielig, som der ifølge det Forangaaende synes at være flere i det Ydre overmaade nærstaaende Arter, saa vil man dog vistnok dermed ikke indrømme mere end en generisk eller subgenerisk Sondring, da den anden Halvdel af det oprindelige Indhold i Slægten synes saa nøie beslægtet dermed og kun adskilt derfra ved en mere langstrakt Krop og ved Fasthæftningsgrubens Stilling fjernere fra Kroppens Ende og ligesom midt under Dyret, samt ved Dyrets Ophold under Bugen af en til

en anden Krebsdyrfamilie hørende Form (*Pagurus Bernhardus* L.) Har derfor Pachybdellaen vist sig som et virkeligt Krebsdyr, maa ogsaa analogt hermed Peltogaster ansees for et saadant. — Imidlertid behøver man maaskee ikke engang for Öieblikket at holde sig til denne Slutning allene, thi der foreligger ialfald ligefremme Iagttagelser for, at Yngelen af *peltogaster*-lignende Sække under Bagkroppen af de langhalede Krebs og Anomurer(?) er krebsdyragtig. Det er nemlig blevet upaaagtet af *Diesing*, (og jeg skal saameget mindre dadle denne österrigske Helmintholog derfor, som det findes paa et Sted, hvor man ikke let vilde söge derefter, og som jeg selv först for kort siden og det saa at sige tilfældigen er bleven opmærksom derpaa) at i sin Monographie over de nordiske *Hippolyte*-arter har Hr. Prof. *Kröyer* kortelig omtalt de Snyltedyr, hvoraf disse ere plagede, og navnlig ogsaa saadanne sækformede Væsener, som vist uden Betænkning maae henregnes til de Dyr, hvorom her er Talen*). Efterat Monographiens Forfatter i Afsnittet IV., der er overskrevet: „Et Par Bemærkninger om Snyltedyr paa Hippolyter“, S. 54, 55 kortelig har omtalt nogle andre Snyltedyr, fortsætter han S. 56 saaledes: „Endeligen har jeg under Bugen af *H. pusiola* opdaget et gaadefuldt Snyltedyr (Tab. V. fig. 110, a), som det er vanskeligt at anvise sin rette Plads; ja hvis Bygning synes saa simpel, saa blottet for alle Organer, at man maaskee let vilde kunne forledes til, ikke at betragte den som noget selvstændigt Dyr, men som et blot pathologisk Fænomen, en Svulst eller Udvæxt hos Hippolyten**). Aabenbart er det, at den danner en ny Slægt, hvilken paa den ene Side synes at vise nogen

*) Hvilket ogsaa Prof. *S. Lovén* har bemærket i sine Aarsberättelser.

***) „Jeg skulde maaskee ikke have vovet, med Bestemthed at opføre denne Skabning som et eget Dyr, dersom jeg ikke, ved at aabne et Exemplar, havde seet Æg udvælde, hvilke betragtede under Mikroskopet, viste fuldt udviklede Unger, bestaaende af Forkrop og Bagkrop eller Hale, den sidste forsynet med Svømmefødder eller Svømmehørster o. s. v.“ Kr.

Analogi*) med Lernæerne, paa den anden Side har ydre Affinitet til nogle Hirudineer og Indvoldsorme. Af denne Form kjender jeg flere Arter: een, hvidagtig af Farve og af betydelig Størrelse, fandtes hyppigt ved Spitsbergen paa Bagkroppen af *Pagurus pubescens*; en anden, mindre og af orangeröd Farve, har jeg truffet paa *Pagurus Bernhardus* i Kattegattet; begge disse ere langstrakte og trinde, eller have Ormeform; den tredie, som forekommer paa *Hipp. pusiola*, har derimod næsten Kugleform eller Ægform; den er hvid af Farve, og naaer omtrent 2''' Diameter. Blandt 25 Exemplarer af *H. pusiola* vare otte bebyrdede med dette Snyltedyret under Bugen; nogle Exemplarer bare to, og hos et fandt jeg endog tre af disse Parasiter. Den nærmere Beskrivelse forbeholder jeg mig til en anden Leilighed." Det er mig ikke bekjendt, at Hr. Prof. *Kröyer* senere har offentliggjort noget om dem, men af det Anførte gaaer det tilstrækkelig frem, at idetmindste de to förstnævnte ormformede Arter ere virkelige Peltogastre, og at den tredie uagtet sin forskjellige Kropform ialfald maa staae denne Slægt yderst nær, synes at fremgaae af den Omstændighed, at Prof. K. henfører alle 3 Former til een Slægt. Gaaer nu Hr. Prof. *Kröyers* i foranstaaende Anmærkning givne interessante lagttagelse af Ungens Form paa alle tre Arter, saa er der altsaa en ligefrem lagttagelse for selve de ormformede Peltogastres Krebsdyrnatur; gaaer lagttagelsen desangaaende kun paa den tredie og sidste Form — hvortil unægtelig Anmærkningen, hvori lagttagelsen gives, efter Texten nærmest henhører — da er det i alle Tilfælde en ny Bekræftelse for, at selv disse med Æg fyldte sækformede Skabninger, der forekomme under de langhalede Krebsdyrs Bagkrop, ere at ansee som Krebsdyr.

Om det end kan blive tvivlsomt, til hvilken engere naturlig Afdeling af Krebsdyrene de nævnte Slægter nærmest ville være

*) Med dette Udtryk har Forf. ingenlunde sagt, at Snyltedyret var en Lernæa eller hørte til „Lernæernes mangfoldige Former“. Sml. *Lovéns* Årsberätt. om Zoolog. Framsteg 1840—42. S. 148.

at henføre, vise de foran meddelte Iagttagelser over Yngelens Form tydelig nok, at de ere Krebsdyr, og hermed bliver det da tillige afgjort, at de ikke kunne være at opføre i vore Systemer som *hermaphroditiske Dyrformer*. Saalænge det nemlig ikke almindeligen indrømmes, hvad dog er det eneste Naturlige, at det særskilte Kjøn eller Kjønnetts Fordeling paa tvende Individder er en saa gjennemgaaende Regel (for ikke at sige: Lov) i Naturen, at intetsomhelst Dyr i vor Videnskab tør antages at have et modsat Kjønforhold eller at være hermaphroditisk, uden at dette afvigende Forhold for *dette* Dyrs Vedkommende er godtgjort ved videnskabelige Beviser, saalænge maae Modstanderne af den endnu ikke faa Dyreformer tillagte Hermaphroditisme finde sig i, at hos mindre kjendte og uundersøgte Dyrformer Kjønforholdet antages efter Forholdet hos de Dyr, der ere nærmest beslægtede med dem og som i den Henseende have været underkastede en nøiere Undersøgelse, skjøndt utallige Exempler noksom vise Usikkerheden i denne Ledelse. Saalænge altsaa de tvende Snyltedyrlægter, Talen her er om, kunde blive betragtede som igleagtige Dyr, maatte man finde sig i, at de, uagtet Forholdet ikke var bevist og ikke engang undersøgt, bleve antagne for at være Hermaphroditer, eftersom *alle* Iglestyr endnu ansees for saadanne; men veed man nu, at disse Dyr ere Krebsdyr, og er man enig om at betragte samtlige Krebsdyr, — med Undtagelse af de fleste til Gruppen *Cirripedes* hørende Former, og til disse vilde man vel neppe kunne ville henføre dem — som særkjønnede Dyr, saa kunne disse ikke engang efter den ovenfor nævnte vedtagne Analogie-Slutning være at betragte som andet end særkjønnede. At vise dette og at godtgjøre, at man i disse *snyltende* og *til Stedet bundne Former* langt fra havde Ret til at søge Repræsentanter for en Hermaphroditisme, er det nærmeste Öiemed med de foranstaaende Bemærkninger, hvormed jeg har søgt at fuldstændiggjøre Billedet af vore Kundskaber om disse Snyltedy.

Da nu imidlertid disse omformede og endnu noget gaadefulde Krebsdyr eengang ere blevne Gjenstand for vor Betragtning, vil jeg ikke undlade til Slutning at berøre Spørgsmaalet om den bestemte Plads i Systemet, disse Dyr muligen maatte faae, og at bringe et Par mærkværdige Omstændigheder i Erindring, som maaskee ikke kunne være uden al Betydning med Hensyn til Besvarelsen af dette Spørgsmaal.

Det er nemlig bekjendt, at *Rathke* hos sin *Peltogaster Paguri* fandt nogle (8) smaae, neppe 1^{'''} lange Krebsdyr i den store Hulhed, som indtager den største Del af hint Dyrs Krop og som i overordentlig Mængde indeholdt de mere udviklede Æg, saa at denne Iagttager betragtede Hulheden som en forenet Fordöielses- og Udrugningshule. At denne Hulhed, til hvilken den i Kroppens frie Ende værende Aabning danner Indgangen, nu virkelig tjener til sidstnævnte Öiemed, vide vi jo ganske bestemt af *Cavolinis* Iagttagelser, og hine smaae Krebsdyr fandtes altsaa i en Rugehule i Forening med Æg som skulde udruges. *Rathke* har i ovenanførte Værk beskrevet og afbildet disse Krebsdyr under den nye systematiske Benævnelse *Liriope pygmaea R.*, men betragter, mærkværdig nok, denne nye Slægt som en Form af *Amphipodernes* Orden, jeg veed ikke af hvilke Grunde, thi de anførte Karakterer synes mig ikke at tyde hen herpaa, og Figuren minder heller ikke om en Amphipod. Meget mere bliver man slaaet af den store Lighed mellem Ynglen af *Isopodslægten Bopyrus* og disse smaae *Liriooper*, og man kan intet Öieblik tvivle om, at man har idetmindste en *Isopod* for sig. Fra Ynglen af *Bopyrus*formerne, saaledes som disse navnlig ved *Kröyers* og *Rathkes* Iagttagelser ere blevne os bekjendte, synes de ikke i noget Væsentligt at skille sig, kun ere de mere langstrakte end de hidtil beskrevne Larver af *Bopyrus*familien. Da nu, som bekjendt, *Bopyrerne* leve snyltende under Brystskjoldet eller Baglivet af andre Krebsdyr, kunde Forholdet mellem *Lirioperne* og *Peltogasterdyret*, hvori de fandtes, tænkes at være dette, at *Lirioperne* istedetfor

at tjene Peltogasterne til Föde, som *Rathke* antog, førte et Snylteliv ligesom andre bopyrusagtige Dyr, men i Udrugningshulen hos Peltogaster, hvilken vi jo nu vide er et Krebsdyr. Men der er dog Omstændigheder tillige, som nok kunde antyde, at Forholdet endnu kunde være et ganske andet.

I den ovennævnte paa fortræffelige Iagttagelser saa rige Afhandling af *Cavolini**) finde vi fig. 19 aftegnet en meget besynderlig og uregelmæssig Masse, aldeles fyldt med mer eller mindre udviklede Æg; den fandtes indeni en Krabbe, heftet med den ene Ende til Mavens indvendige Væg, og den modsatte Ende liggende noget indeklemt mellem tvende af de Skillerum, der antyde Grændsen mellem Sidedelene af de oprindelige Ringe, hvoraf Brystkassen er dannet. I Fig. 18 m. n. har *Cavolini* fremstillet de i denne Masse indeholdte Æg i forskjellig Grad af Udvikling, og i Fig. 18 r. r. tvende Unger, ligesom de ere udtraadte af Æggene. Disse Unger sammenligner *Cavolini* med de af *Pallas* beskrevne *Onisci squilliformes* og benævner dem med dette Navn. I denne afbildede og beskrevne Yngel kan man aldeles ikke miskjende en *Rathkes* *Liriope* saa nærstaaende Form, at man vanskelig skal kunne fjerne dem fra hinanden, og man føres fölgelig uvilkaarlig til Sammenligningen med Bopyruslarverne. Af Ynglens Form oplyses vi altsaa om, at hin uregelmæssige med Æg fyldte Masse efter al Sandsynlighed ikke alene er et omdannet snyltende Krebsdyr, men et Dyr af Bopyridernes Familie; kun er det endnu mere omformet, og man kunde sige mere monströs, end nogen anden udviklet Bopyrusform og selv end *Peltogaster-* og *Pachybdella*-Dyrene, og dernæst er dette Snyltedyr mere end et *Epizoon*, thi som et *Entozoon* eller en Indvoldsorm, og

*) Det er f. Ex. den samme Afhandling, hvori man har de ældste Iagttagelser af at Krabberne gennemgaae en Metamorphose, (deres Larver ere aftegnede paa samme Plade som *Pachybdella*en fig. 17) samt Iagttagelserne over de cylindriske Rör, hvori Sæden hos visse mandlige Isopoder (*Idothea entomon*) er indsluttet, o. s. v.

navnlig som *Joh. Müllers* mærkværdige i *Synapta* opdagede Snegl, *Entoconcha mirabilis*, var det fastheftet til et indre Redskab.

Nu træffe altsaa følgende Omstændigheder sammen. Bopyriderne kjende vi kun som Snyltekrebs paa de høiere Krebsdyr, og navnlig saaledes at de mindre uregelmæssige Arter af Slægten *Bopyrus* forekomme under Brystskjoldet af de langhalede Krebs (*Macrouri*), de mest uregelmæssige — hvoraf *Rathke* endog har dannet en egen Slægt — under Baglivet af disse. Disse sidstnævnte *Bopyrus*former have saaledes allerede *Opholdssted* og *ydre Levevilkaar* i det Væsenlige tilfældes med *Peltogaster* og *Pachybdella*, der, som vi foran have seet, forekomme, og det ikke sjeldent, under Baglivet af Pagurer og Krabber (*Brachyuri*). Men desuden nærme de sig ogsaa i *Formen* paa en vis Maade til hine tvende Snyltedy. Idet de nemlig fjerne sig fra de mindre uregelmæssige Arter af Slægten derved, at Lemmerne, med Undtagelse af det forreste Par, aldeles tabes paa den ene Side af Dyret, og derved at den hos Isopoderne saa almindelig forekommende Rugehule, istedetfor at dannes af flere mere ligelig udviklede Plader, her dannes fortrinnsvis af en eneste Plade, der har udviklet sig paa de andres Bekostning og for sig alene udgjør en rummelig Pose med en videre Aabning, kunne de siges ligesom at danne en Overgang til *Peltogaster*- og *Pachybdella*, hvis Rugehule man maaskee kunde forestille sig frenkommet af en videre Udvikling af det ene store Blad hos *Bopyrus*, og hvis Fodrækker man da tillige maatte tænke sig forsvundne paa *begge* Sider af Dyret. Dertil kommer nu *Rathkes* Iagttagelse af den bopyruslarve-lignende *Liriope* paa og mellem Æggene i Rugehulen hos *Peltogaster paguri* og *Cavolinis* Iagttagelse af en *liriope*-lignende Yngels Udvikling af Æggene i en uregelmæssig Sæk, der ikke med Rimelighed kan stilles fjern fra *Pachybdella* og *Peltogaster*, og det Spørgsmaal paatvinger sig da vel af sig selv, om der ikke maa formodes et virkeligt og nærmere Slægtskab mellem

disse to Snyltedy r og Bopyriderne, og navnlig om der ikke tør antages at være et inderligere Baand mellem *Peltogaster paguri* og den hos samme forekommende *Liriope*, end at denne snylter inden i hins Rugehule.

Under den Forudsætning at *Peltogaster* og *Pachybdella* være Bopyrider, kunde da Liriopen være at betragte enten ganske almindelig som den mere fremrykkede Yngel af den *Peltogaster*, hvori den fandtes, eller særlig som den yngre Alder af det snyltende mandlige Dyr — thi som bekjendt ere Bopyridernes Hanner helt forskellige fra Hunnerne og føre et parasitisk Liv paa disse. Ingen af disse to Formodninger vil imidlertid kunne for Öieblikket vinde nogen Bekræftelse, medmindre man var istand til at erkjende noget særlig fælleds Præg imellem Bopyridernes Larveformer og den krebsagtige Yngel, som *Cavolini* og *Kröyer* have iagttaget hos vore Snyltedy r. Dertil ere hverken begges i Forbigaaende givne korte Meddelelser eller Førstnævntes anførte Figur fuldstændige nok; men paa den anden Side synes de dog heller ikke at modstride en saadan Tolkning. De hos Begge omtalte og paa *Cavolinis* Figur aftegnede Födder med Svömmebörster kunne vel meget godt svare til Baglivsfödderne hos en *Liriope* eller en Bopyrid, og den Omstændighed, at de for Bopyriderne saa betegnende Brystfödder ikke omtales, kan ikke ligefrem benyttes som Bevis paa at de ikke have været tilstæde, da de jo kunde have været saaledes pressede ind under Bugen, at de ikke uden særlig Undersögelse kunde sees; det synes endog af *Cavolinis* Yttringer om fremragende Gjælleblade, naar Dyret betragtedes fra Bugsiden, som om han have seet noget, der kunde tydes enten som disse Födder eller maaskee som Bopyridernes Gjælleblade, ja man forstaaer egenlig aldeles ikke, hvorledes *Cavolini* kunde sammenligne sin Yngel med Figuren af *Cancer paludosus* hos *O. F. Müller*, naar Ynglen ikke havde frembudt saadanne Födder, eller i det Hele frembudt ganske andre Udseender end det ene, hvori han har aftegnet den; man kunde

af den paaberaabte Lighed med *Cancer paludosus* næsten fristes til at antage, at hans Tegning giver Dyret i Forkortning i den sammenbøiede Tilstand, hvori det ligger i Ægget og som det kan antages at have beholdt nogle Öieblikke efterat det er udkommet deraf, og at saaledes Ligheden med Ynglen af en Cirriped eller et andet Entomostracon er fremkommet.

Men alt dette ligger, som sagt, udenfor mit egenlige Öiemed med Meddelelsen og er kun Antydninger, som jeg stiller især til de Naturforskeres Afbenyttelse, som for de lavere Dyrs Skyld i den senere Tid saa ofte besøge Middelhavets Kyster, hvor disse mærkelige Snyltedy, ifølge det Anførte, maae være almindelige.

*) De Peltogasterformer, som jeg har kunnet undersøge, og hvoraf jeg skylder trende Exemplarer til *Universitetets zootomiske Museum* og et fjerde til Geheimeraad *Joh. Müller* i Berlin, have desværre, ligesaalidt som de ovenanførte *Pachybdellaindivider*, givet mig nogen Oplysning i Henseende til Ynglens Form, da ingen af dem har frembudt Æg med udviklet Yngel i sig.

Selskabet modtog fra Herr Professor Allen 50 Exemplarer af „Breve og Actstykker til Oplysning af Christian den Andens og Fredrik den Førstes Historie. Udgivne af C. F. Allen 1ste Bind”, hvis Udgivelse Selskabet understötter.
